

|                            |                                |
|----------------------------|--------------------------------|
| Súd:                       | Najvyšší súd SR                |
| Spisová značka:            | 9Sžr/6/2014                    |
| Identifikačné číslo spisu: | 8013200602                     |
| Dátum vydania rozhodnutia: | 30.03.2016                     |
| Meno a priezvisko:         | JUDr. Viera Nevedelová         |
| Funkcia:                   | sudca                          |
| ECLI:                      | ECLI:SK:NSSR:2016:8013200602.1 |

## ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Viery Nevedelovej a členov senátu JUDr. Ľubice Filovej a JUDr. Judity Kokolevskej, v právnej veci žalobcu: Pozemkové spoločenstvo urbarialistov obce Klenov, Klenov č. 140, právne zastúpený JUDr. Tiborom Sásfaiom, advokátom, so sídlom v Košiciach, Fejova č. 4, proti žalovanému: Okresný úrad Prešov, Námestie mieru č. 2, Prešov, o preskúmanie zákonnosti postupu a rozhodnutia bývalého Obvodného pozemkového úradu v Prešove č.: 2013/00146-01-LM zo dňa 06.05.2013, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Prešove z 29.10.2013, č. k. 1S/28/2013-49, takto

### rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Prešove z 29.10.2013, č. k. 1S/28/2013-49 p o t v r d z u j e .

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

### Odôvodnenie

Napadnutým rozsudkom Krajský súd v Prešove podľa § 250j ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) zamietol žalobu o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia Obvodného pozemkového úradu v Prešove ako právneho predchodcu žalovaného (ďalej len „žalovaný“) zo dňa 06.05.2013 č. 2013/00146-01-LM, ktorým bolo zamietnuté odvolanie žalobcu a potvrdené rozhodnutie Obvodného pozemkového úradu v Prešove č. OPÚ 2013/1116-8/Zj zo dňa 07.02.2013, ktorým nebolo vyhovené žiadosti žalobcu o opravu chyby v registri obnovenej evidencie pozemkov (ROEP) B. a o zmene vlastníka parciel určeného operátu KN E XXX a ostatných dielcov pozemkoknižných vložiek (PKV) č. XX schváleného ROEP pre katastrálne územie (k. ú.) B. do vlastníctva žalobcu. Účastníkom náhradu trov konania nepriznal.

Krajský súd pri odôvodnení napadnutého rozhodnutia vychádzal z ustanovení zákona č. 180/1995 Z. z. o niektorých opatreniach na usporiadanie vlastníctva k pozemkom (§ 1 ods. 1, § 6 ods. 1 a 2, § 7 ods. 1 a 3), zákona č. 81/1949 Sb. n. SNR o úprave právnych pomerov pasienkového majetku bývalých urbárikov, komposesorátov a podobných právnych útvarov (§ 1 ods. 1, § 2, § 3 ods. 1, 4). Z administratívneho spisu zistil, že žalobca požiadal o opravu chyby schváleného ROEP pre k. ú. B., kde

namiesto nesprávne uvedeného vlastníka parciel určeného operátu KN E XXX. a ostatných dielcov PKV č. XX - T. mal byť ako vlastník správne uvedený žalobca.

Krajský súd po preskúmaní napadnutého rozhodnutia žalovaného, ako i konania, ktoré mu predchádzalo dospel k záveru, že napadnuté správne rozhodnutia zodpovedajú zákonu, sú doložené dostatočne zisteným skutkovým stavom, zistené skutočnosti boli správne právne posúdené a je dostatočne a zrozumiteľne odôvodnené. Poukázal na tú skutočnosť, že v správnom konaní žalobca nepredložil žiaden relevantný dôkaz o tvrdenom vlastníctve v čase schvaľovania ROEP. Krajský súd, stotožniac sa s názorom žalovaného mal za to, že hoci vlastníctvo predmetných nehnuteľností mohlo byť zapísané na JRD Klenov nesprávne, avšak zápis vlastníctva bol vykonaný dňa 17.03.1950, teda v čase, kedy tento zápis mal konštitutívny charakter. Ide o právoplatné rozhodnutie záväzného charakteru a preto ho nemožno zmeniť opravou chyby v operáte a zápisom zmeny vlastníka na žalobcu; taký zápis bolo možné zmeniť len uplatnením nárokov podľa reštitučných zákonov (zákon č. 229/1991 Zb. alebo zákon č. 503/2003 Z. z.) alebo určovacou žalobou na príslušnom súde v občianskoprávnom konaní.

Vo včas podanom odvolaní žalobca navrhol rozsudok krajského súdu zrušiť a vec vrátiť krajskému súdu na ďalšie konanie, lebo krajský súd vec nesprávne právne vyhodnotil a napadnuté rozhodnutie odôvodnil nedostatočne. Opakovane uviedol, že nesprávny zápis v pozemkovej knihe nie je takou skutočnosťou, ktorá by nemohla byť napravená v rámci konania ROEP. Jednotné roľnícke družstvo Klenov, ktoré už neexistuje, je ako vlastník nesprávne zapísané v PkV č. XX k. ú. B. podľa zákonného článku X/1913 Sb., pretože reálne išlo o iný urbársky majetok - spoločne užívané lesy zriadené podľa zákonného článku XIX/1898; zápis pod B 20 bol vykonaný nezákonne, má iba deklaratórny (evidenčný) charakter a tento zápis o prevode nepodliehal intabulácii.

Žalovaný vo vyjadrení k odvolaniu uviedol, že zápis v pozemkovej knihe v marci 1950 (zápis vlastníctva k predmetným nehnuteľnostiam na JRD Klenov) mal konštitutívny charakter a bez ohľadu na to, či bol alebo nebol vykonaný oprávnené je naň potrebné hľadieť ako na záväzný a to až do rozhodnutia súdu alebo pozemkového úradu o uplatnenom reštitučnom nároku ak taký nárok bol uplatnený a žalobca bol v takom konaní úspešný. Poukázal tiež na to, že žalobca opomenul využiť svoje právo vzniesť námietky a ďalej konať o nich v súvislosti s výpisom z návrhu registra v rámci konania podľa § 7 ods. 2, ods. 3 zákona č. 180/1995 Z. z. Poukazujúc na predchádzajúce postupy a rozhodnutia, vydané k veci, navrhol napadnutý rozsudok potvrdiť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd odvolací (§ 246c ods. 1 veta prvá Občianskeho súdneho poriadku v znení neskorších predpisov, ďalej len „O. s. p.“ v spojení s § 10 ods. 2 O. s. p.), preskúmal napadnutý rozsudok a konanie, ktoré mu predchádzalo a dospel k záveru, že odvolanie nie je dôvodné.

Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožnil odôvodnením napadnutého rozhodnutia, konštatuje jeho správnosť a na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia v súlade s § 219 ods. 2 O.s.p. dopĺňa:

Podľa § 7 ods. 4 zák. č. 180/1995 Z. z., schválený register je verejná listina, na základe ktorej katastrálny úrad zapíše údaje registra do katastra nehnuteľností.

Rozhodovanie o zmene údajov schváleného registra podľa § 7 ods. 6 zákona č. 180/1995 Z. z. je možné len vtedy, ak bol zistený rozpor s údajmi podľa § 6 ods. 1 zákona č. 180/1995 Z. z. existujúcimi v čase schvaľovania registra obnovennej evidencie, z ktorých mal register vychádzať, čo v predmetnej veci nebolo preukázané.

Zo strany správneho orgánu na postup podľa § 7 ods. 6 zákona č. 180/1995 Z. z. nebol dôvod, lebo register neobsahuje údaje, ktoré by boli v rozpore s údajmi podľa § 6 ods. 1 zákona č. 180/1995 Z. z. Dôkazy predložené žalobcom sa nemohli považovať za relevantné a spôsobilé zmeniť už zapísané údaje v registri obnovennej evidencie pozemkov.

Podľa Pkv č. XX - B. vklad vlastníckeho práva na JRD Klenov v celosti bol realizovaný dňa 17.03.1950

podľa § 3 ods. 4 zákona č. 81/1949 Sb. n. SNR. V poslednom zázname Pkv sa uvádza: „vyznačuje sa poznámka spoločného obhospodárenia podľa zákona č. XIX/1898“.

V katastrálnom konaní sa zapisujú práva k nehnuteľnostiam, rozhoduje sa o zmenách hraníc katastrálnych území, o prešetrovaní zmien údajov katastra, o oprave chýb v katastrálnom operáte a o obnove katastrálneho operátu.

Výbrané práva k nehnuteľnostiam, uvedené v § 1 ods. 1 katastrálneho zákona, sa teda do katastra nehnuteľností v Slovenskej republike zapisujú jednak vkladom, ktorý má konštitutívne účinky a jednak záznamom, ktorý má evidenčné účinky.

Vklad práva do katastra nehnuteľností má konštitutívny charakter, na základe neho vzniká, mení sa alebo zaniká právo, správny orgán na úseku katastra vydáva rozhodnutie. Vklad práva pre nadobudnutie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam predpokladá Občiansky zákonník v § 133, ods. 2.

Z historického prehľadu zápisov práv na našom území vyplýva, že pri nadobúdaní vlastníckeho práva bol primárny konštitutívny princíp intabulácie a za vlastníka nehnuteľnosti sa považoval ten, kto bol v pozemkovej knihe ako vlastník zapísaný bez ďalších výhrad.

Až prijatím tzv. Stredného občianskeho zákonníka (zák. č. 141/1950 Zb.), s účinnosťou od 1.1. 1951) bol zrušený intabulačný princíp zápisov vlastníckych a iných vecných práv k nehnuteľnostiam a k prevodu vlastníckeho práva došlo už samotnou zmluvou, bez potreby akéhokoľvek ďalšieho zápisu v pozemkovej knihe. Zápis prevodu vlastníctva k nehnuteľným veciam v pozemkovej knihe alebo železničnej knihe nebol povinný - od 01.01.1950 mal len deklaratórny účinok.

Aj podklady na zisťovanie vlastníctva k pozemkom na spracovanie ROEP vyplývajú zo stavu vecí aktuálneho k termínu uzávierky.

Najvyšší súd dáva do pozornosti, že základným a nespochybniteľným dôvodom nevyhovenia návrhu v plnom rozsahu je tzv. intabulačný princíp evidovania vlastníckych vzťahov, čo znamená, že vlastnícke právo k nehnuteľnostiam sa nadobúdalo zápisom, resp. vložením (intabuláciou do pozemkovej knihy).

V ustanovení § 7 ods. 6 v spojení s § 3 ods. 2 písm. a/ zákona č. 180/1995 Z. z. zákonodarca zveruje do právomoci správneho orgánu rozhodnúť o návrhu na zmenu údajov schváleného registra, ktoré sú v rozpore s údajmi podľa § 6 ods. 1, pričom ustanovuje podmienky a postup správneho orgánu v konaní, z čoho vyplýva, že povinnosťou správneho orgánu je posudzovať splnenie zákonných podmienok pre rozhodnutie a za tým účelom vykonať dokazovanie a zistiť skutočný stav vecí spoločne s ustanoveniami správneho poriadku.

Pokiaľ žalobca ako v priebehu katastrálneho konania, tak aj počas súdneho konania tvrdí, že je vlastníkom predmetných nehnuteľností, túto skutočnosť nemôže správny orgán v konaní o zmene údajov schváleného registra obnovej evidencie pozemkov (podľa § 7 ods. 6 zákona č. 180/1995 Z. z.), ani súd v konaní správneho súdnictva podľa druhej hlavy piatej časti O.s.p. posúdiť. Takú právomoc má výlučne súd, a to v občianskom súdnom konaní na základe žaloby o určenie vlastníckeho práva (§ 80 písm. c/ O.s.p.).

Odvolací súd sa preto v plnom rozsahu stotožnil s odôvodnením rozhodnutia krajského súdu, keďže odvolacie dôvody žalobcu neboli spôsobilé spochybniť takto ustálený právny záver krajského súdu, a preto napadnutý rozsudok krajského súdu podľa § 219 ods. 1 a 2 O.s.p. potvrdil.

O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol podľa § 224 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 O.s.p. a § 250k ods. 1 O.s.p. tak, že žalobcovi nepriznal ich náhradu, pretože nebol v odvolacom konaní úspešný a žalovanému preto, že mu náhrada trov konania neprislúcha zo zákona.

**Poučenie:**

Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok nie je prípustný.